

Sairaalaklovnit ry – Sjukhusclowner rf

VUOSIKERTOMUS 2021

Sairaalaklovnit ry:n – Sjukhusclowner rf:n perustamisesta tuli kesäkuussa 2021 kuluneeksi 20 vuotta. Sairaalaklovnitoiminnan juhlavuosi on 2022, kun säännöllisen klovnitoiminnan käynnistämisestä tulee kuluneeksi 20 vuotta. Menneiden toimintavuosien aikana sairaalaklovnityöstä on tullut vakiintunut osa kaikkien Suomen viiden yliopistosairaalan toimintaa; vuodesta 2017 lähtien Sairaalaklovnit ry on ollut eurooppalaisen EFHCO:n (European Federation of Healthcare Clown Organizations) laatusertifioitu jäsen (<http://www.efhco.eu/quality-label>).

Yhdistyksen perustehtävä on ylläpitää ja edistää klovnitoimintaa tilanteissa, joihin liittyy kuormittavia tekijöitä ja tarvetta erityiseen tukeen. Pää tavoitteena on valtakunnallisesti saavutettavan sairaalaklovnitoiminnan mahdollistaminen sekä klovnityömuotojen kehittyminen ja laajentuminen. Sairaalaklovnien työmuotona on myönteistä potilaskokemusta luova, sairaalaviihtyvyyttä edistävä ja psykososiaalista tukea tarjoava klovnitoiminta sairaaloissa.

Sairaalaklovnitoiminnan pääkohderyhmänä ovat yliopistosairaaloiden lastenosastoilla ja poliklinikoilla hoidossa tai vierilemassa olevat lapsipotilaat sekä heidän omaisensa. Valtaosa yhdistyksen toiminnasta (n. 80 %) kohdistuu klovnityöhön yliopistosairaaloissa. Yhdistys hakee avustuksia ja tekee omaa varainhankintaa tämän perustoiminnan mahdollistamiseksi. Yliopistosairaaloiden klovnityön lisäksi yhdistys toteuttaa erillisiä hankkeita, järjestää klovnitoimintaa muissa hoitolaitoksissa (esimerkiksi keskussairaalat) ja tekee pienimuotoista palvelutoimintaa (koulutukset, esiintymiset). Nämä muut toiminnat järjestetään erillisellä hankerahoituksella tai myytyinä palveluina.

Toiminta sairaaloissa

Vuonna 2021 toteutui koronaepidemiasta huolimatta ennätysmäärä sairaalaklovnityötä: 1 524 klovnityöpäivää. Yliopistosairaaloissa klovnitoimintaa järjestettiin enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Sen sijaan keskussairaaloissa koronatilanne esti klovnitoiminnan toteutumista. Yliopistosairaaloissa klovnit toimivat säännöllisesti (3-5 arkipäivänä viikossa sairaalasta riippuen) ja klovnit rinnastetaan hoitohenkilökuntaan. Keskussairaaloissa klovnitoiminta on enemmän vierailumuotoista noin kerran kuussa tahdilla tapahtuvaa toimintaa, minkä vuoksi klovnitoiminnan toteutumista on estänyt muun muassa vierailurajoitukset. Koronasta huolimatta toiminta käynnistyi ensimmäistä kertaa Mikkelin keskussairaalassa, jossa toiminnan jatkosta on sovittu myös vuodelle 2022.

Klovnityöpäivien yhteydessä tilastoidaan päivittäiset kohtaamismäärät. Vaikka toiminnan määrässä saavutettiin uusi ennätys, niin kohtaamismäärissä jäätiin hieman vuoden 2019 huipputasosta. Klovnilla on tullut siis keskimäärin vähemmän kohtaamisia työpäivien aikana kuin pari vuotta sitten. Kohtaamismäärien laskua selittää koronan vierailurajoitukset (esimerkiksi potilaiden omaisten määrää on rajoitettu) sekä klovnityössä entistä useammin tapahtuvat pitkäkestoiset kohtaamiset esimerkiksi toimenpidetukena toimittaessa.

Kaiken kaikkiaan toiminnan laajentumiseen ja mittavan kohtaamismäärän saavuttamiseen voidaan olla erittäin tyytyväisiä samalla, kun monet muut yhteiskunnan ja kulttuurin toiminnot joutuivat kärsimään isosti koronaepidemian ja rajoitusten vaikutuksesta. Lisääntyneen toiminnan yliopistosairaaloissa mahdollisesti sairaaloiden omarahoitussuoksien kasvu, yhdistyksen talouden ylijäämä vuodelta 2020, jota käytettiin toiminnan lisäämiseen, sekä ClowNexus-hankkeen parissa toteutetut lisätyöpäivät.

Toiminta yhteistyösairaaloissa vuonna 2021:

	2021		2020		2019	
	Klovnityöpäiviä	Kohtaamisia*	Klovnityöpäiviä	Kohtaamisia*	Klovnityöpäiviä	Kohtaamisia*
Helsingin yliopistollinen sairaala (HUS)	566	27 203	299	17 116	318	21 338
Turun yliopistollinen sairaala (TYKS)	332	13 717	254	12 118	256	19 813
Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)	237	6 416	166	5 209	242	8 939
Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)	204	10 282	141	8 421	215	12 716
Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)	171	7 142	123	4 449	196	9 729
Päijät-Hämeen keskussairaala, Lahti	10	310	6	183	22	850
Mikkelin keskussairaala	4	202	ei toimintaa	-	ei toimintaa	-

*Lapset, omaiset ja hoitohenkilökunta, jotka ovat vuorovaikutuksessa klovnien kanssa työpäivien aikana

Toiminnan kehitys v. 2011-2021:

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Yliopistolliset sairaalat	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
Keskussairaalat	2	5	6	4	3	3	3	4	3	2	1
Klovnityöpäiviä	1 524	1 019	1 340	1 251	1 108	990	964	914	884	846	632
Kohtaamiset*	65 272	48 508	77 127	62 901	52 500	44 600	42 900	41 100	39 700	38 100	24 000

*Lapset, omaiset ja hoitohenkilökunta, jotka ovat vuorovaikutuksessa klovnien kanssa työpäivien aikana

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen tulos tilikaudelta 2021 on 94 282 € alijäämäinen. Vuosi oli yhdistykselle taloudellisesti hyvin haastava ja osoitti, kuinka vaihteluille altis yhdistyksen talous on. Kun vuonna 2020 saatiin ensimmäistä kertaa runsaampi ylijäämäinen tulos ja luotua toimintaa turvaavaa puskurirahastoa, niin heti seuraavasta vuodesta tulikin yhdistyksen historian alijäämäisin. On erittäin valitettavaa, että suotuisa taloudellinen kehitys ei vuonna 2021 jatkunut. Toiminnan jatkuvuuden taloudellinen turvaaminen on haasteellinen tehtävä samalla, kun yhdistyksen toiminta laajentuu.

Heikkoon taloustulokseen päädyttiin useamman tekijän yhteisvaikutuksesta. Kokonaiskulojen osalta onnistuttiin vuonna 2021 pysymään alle budjetoidussa, mutta tulojen osalta jäätii noin 100 000 € alle budjetoitujen tulojen. Lisäksi on huomattava, että vuodelle 2021 tehtiin jo valmiiksi noin 18 000 € alijäämäinen tulo- ja menoarvio, koska osaa vuoden 2020 ylijäämäisestä tuloksesta haluttiin käyttää klovnitoiminnan lisäämiseen. Tulojen osalta jäätii eniten (n. 60 000 €) yksityishenkilöiden ja yritysten varainhankinnan tavoitteesta. Lisäksi jonkin verran jäätii budjetoidusta sairaaloiden maksuosuuksista, kun lisääntyneiden sairauspoissaolojen vuoksi kaikkia työvuoroja ei ole voitu sairaaloilta täysimääräisesti laskuttaa. Hankerahoituksesta jäätii myös jonkin verran, kun iso osa ClowNexus-hankkeen toiminnalle saadusta rahoituksesta päästään käyttämään vasta vuonna 2022 johtuen toiminnan järjestämisen aikataulutushaasteista sekä osittain myös koronatilanteesta. Jorvin sairaalan toiminnalle ei saatu toivottua toimintaa lisäävää rahoitusta, mikä tosin näkyy vastaavasti myös hieman budjetoitua pienempinä kuluina.

Toimintavuoden aikana yhdistys pyrki löytämään uusia keinoja erityisesti yksityispuolen varainhankinnan tuottojen kasvattamiseksi. Yrityslahjoitusten määrää onnistuttiin kasvattamaan edellisvuodesta, mutta yksityislahjoitusten määrä jäi merkittävästi pienemmäksi huolimatta siihen kohdistetuista panostuksista. Vuotta on leimannut monella tapaa koronapandemian erityisajat, ja todennäköisesti niistä johtuva yleinen epävarmuus on heijastunut lahjoituksiin.

Suurimmaksi yliopistosairaaloiminnan rahoittajaksi on muodostunut sairaaloiden omarahoitusosuus. Yliopistosairaalat käyttävät klovnitoiminnan hankkimiseksi pääsääntöisesti Lastenklonikoiden Kummeilta saamiaan lahjoitusvaroja. STEA (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus) tukee yhdistyksen toimintaa yliopistosairaaloissa, ja nykyään STEA:n tuen osuus yhdistyksen koko toimintabudjetista on noin 17 %. Sairaaloiden maksuosuuksien ja STEA-tuen ohella yliopistosairaaloiden klovnityön mahdollistavat useat eri avustuksia myöntävät tahot (kaupungit, säätiöt ja rahastot) sekä yksityiset lahjoittajat ja yritykset.

Toimintakatsaus

Sairaalaklovnitoiminnan lisääntyminen yliopistosairaaloissa vuoden 2021 koronapoikkeusoloista huolimatta on merkki klovnitoiminnan pitkäjänteisestä kehittymisestä osaksi sairaaloiden toimintaa. Hoitohenkilökunnan kanssa tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä, ja sairaalaklovnitoiminnalla on

todennettu myönteinen vaikutus potilaskokemukseen. Sairaalaklovnityö sai hienon julkisen huomionosoituksen, kun Sairaalaklovnit palkittiin Ylen Kulttuurigaalassa 25.11. suorassa televisiolähetyksessä Kulttuurin hyvinvointi -palkinnolla.

Vuosi 2021 on merkinnyt myös siirtymää kohti organisaatiota, jossa on jo lähes 20 vakituista työntekijää. Vakituisten työsopimusten kautta järjestetään nyt valtaosa sairaalaklovnityöstä ja ensimmäisissä sairaaloissa (Turku ja Helsinki) aloitti sairaalaklovnit kokopäivätyössä. Samalla työaikaä käytetään entistä enemmän omien kaupunkitiimien toiminnan paikalliseen kehittämiseen sekä hoitohenkilökuntayhteistyön mahdollistamiseen. Vuoden 2021 aikana jatkettiin panostuksia klovnityön laadulliseen kehittämiseen ja työhyvinvointiin: klovnityön kuormittavuudesta toteutettiin työterveyspsykologin laatima suunnattu selvitys, koutsaustoimintaa päästiin jatkamaan korona-ajan keskeytyksen jälkeen ja järjestettiin kaksi kolmipäiväistä koulutustyöpajaa, joissa kouluttajina toimivat kansainvälisesti arvostetut klovnerian opettajat Ami Hattab Ranskasta ja Pedro Fabião Portugalista.

ClowNexus – Clowning Connects Us

Toimintavuotta väritti vahvasti ClowNexus – Clowning Connects Us -hanke (2020–2023), joka eteni suunnitellusti muutamista koronan aiheuttamista aikatauluviivästyksistä huolimatta. Työskentely ja kehitystyö hankkeen kohderyhmien parissa – autismitutkimuksen lapset ja muistisairaat ikäihmiset – saatiin käynnistettyä valtakunnallisesti. Hankkeen aikana Tampereella ja Oulussa keskitytään autismityöhön, Turussa ja Kuopiossa vanhustyöhön, Helsingissä toteutetaan molempia.

Autismityön kehittäminen käynnistettiin keväällä yhteistyössä yliopistollisten sairaaloiden hoitohenkilökunnan kanssa – Helsingissä ja Tampereella klovnit ovat olleet läsnä lasten autismitutkimusjaksoilla ja Oulussa on toteutettu klovnivierailuja vaatavien erityispalveluiden osaamiskeskuksessa Konstissa. Syksyllä aloitettiin työskentely ikäihmisten parissa: klovnivisiittejä toteutettiin Helsingissä Roihuvuoren seniorikeskuksessa (8 visiittiä) ja Turussa Emmi-kodissa (3 visiittiä). Molemmissa paikoissa klovnit ovat olleet odotettuja ja erittäin pidettyjä vierailijoita. Kuopiossa käytiin tutustumassa Mäntylän palvelutaloon, jossa klovnivierailut aloitetaan alkuvuodesta 2022.

Elokuussa kuusi yhdistyksen työntekijää osallistui Wienissä järjestettyyn hankkeen kick-off tapaamiseen, jossa hanketyöntekijät kaikista hankemaista kokoontuivat ensi kertaa. Lokakuussa Sairaalaklovnit ry järjesti Espoon Nuuksiossa hankkeen viisipäiväisen autismiteemaisen kansainvälisen taidelaboratorion, johon osallistui 17 klovnia ja hanketyöntekijää ympäri Eurooppaa. Taidelaboratorio piti sisällään aistien parissa työskentelyä, kokemusten jakamista, klovneriaharjoituksia sekä Autismiliitosta paikalle pyydettyjen asiantuntijoiden ja kokemusasiantuntijoiden luentoja ja puheenvuoroja. Lokakuussa kaksi yhdistyksen klovnia matkusti Unkariin hankkeen taidelaboratorioon, jossa käynnistettiin klovnityön kehittäminen muistisairaille ikäihmisille. Lokakuun alussa Haagissa pidettäväksi suunniteltu kansainvälinen Healthcare Clowning International Meeting (HCIM) -konferenssi siirtyi koronan takia keväälle 2022. ClowNexus -hankkeelle on myönnetty erillinen Euroopan Unionin Creative Europe -ohjelman hankerahoitus.

Viestintä

Sisäinen

Yhdistyksellä on käytössään viikoittainen info-kirje, joka lähetetään kaikille työntekijöille. Siinä on koottuna kaikki ajankohtainen ja työhön liittyvä tieto. Kaupunkitiimeillä on käytössään omat Whatsapp-ryhmät keskinäiseen viestintään. Lisäksi yhteisessä käytössä on Slack-pikaviestintäohjelma, jossa tapahtuu päivittäinen raportointi ja työhön liittyvä viestittely omilla kanavillaan.

Ulkoinen

Ulkoisen viestinnän tavoite on kertoa yhdistyksen toiminnasta, luoda ammattimaista mielikuvaa ja tavoittaa potentiaalisia tukijoita.

Kotisivut

Kotisivulta (www.sairaalaklovnit.fi) löytyy perustieto yhdistyksen toiminnasta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kotisivuille tuodaan esille ajankohtaiset tapahtumat ja kampanjat, sekä erityisesti varainhankinta. Yhdistyksen kotisivulla oli noin 14 000 kävijää vuonna 2021.

Sosiaalisen median kanavat

Some on yhdistykselle merkittävä kanava kertoa toiminnastaan, pitää yhteyttä siitä kiinnostuneisiin ihmisiin ja toteuttaa varainhankintaa. Viestintää mukautetaan eri alustoille niiden profiilin mukaisesti, TikTokissa viestitään enemmän suoraan lasten kanssa ja Facebook tavoittaa enemmän aikuisyleisöä ja vanhempia. Vuonna 2021 yhdistys aktivoi LinkedIn-profiilinsa ja ottaa sen osaksi aktiivista some-viestintäänsä.

- Facebook 35 000 tykkääjää
- Instagram 4 900 seuraajaa
- TikTok 3 300 seuraajaa
- Twitter 550 seuraajaa
- LinkedIn 300 kontaktia

Uutiskirje

Uutiskirje lähetetään neljä kertaa vuodessa sen tilaajille, toiminnan tukijoille ja yhteistyökumppaneille.

Uutiskirjeen tarkoitus on kertoa näille sidosryhmille ajankohtaista ja hieman syvempää tietoa yhdistyksen toiminnasta. Uutiskirjeellä on noin 2 900 tilaajaa.

Tiedotteet

Sairaalaklovnit ry tiedottaa ja pitää aktiivisesti yhteyttä mediaan, jotta yhdistyksen tunnettuus kasvaa ja mielikuva pysyy positiivisena, luotettavana ja ammattimaisena. Tämä on yhdistykselle tärkeää varainhankinnan ja yhteistyösuhteiden ylläpidon kannalta. Yhdistys tiedottaa projekteihin ja toimintaansa liittyvistä tärkeistä tapahtumista ja on sen lisäksi luonut oman näköisensä, hauskat mutta asiapitoiset tiedotukselliset nostot. Nostoja on vuoden varrella neljä ja ne toistuvat säännöllisesti.

Helmikuu – Sairaaloiden henkilökuntakyselyn tulokset

Maaliskuu – Autismipäivä ja ClowNexus EU-projekti

Toukokuu – Kesäilon julistus Turussa

Marraskuu – Vuoden 2021 Nenätys palkinto Suomalaiselle peruskoululle

Vuosinostot

- 12.2. Klovniystävänäpäivä - Kiitimme tukijoitamme Facebookin livelähetyksessä.
- 4.6. Kuplakylvetus – Julistimme kesäilon virallisesti alkaneeksi Turun Brinkkalan talolta
- 16.8. Kesälaitumelta paluu – Kauden käynnistyessä muistutus työilon tärkeydestä kaikille lomalta palaajille.
- 20.11. Nenätys – Palkitsimme Suomalaisen peruskoulun työstä lasten ilon, leikin ja hyvinvoinnin eteen.

Media-näkyvyys

- 17.2. HS lasten uutiset - Tärkeimpien hymyjen lähettiläs.
- 1.3. B.Braun News - Sairaalaklovnit kotikäynneillä Turussa
- 1.3. Savon sanomat – Pelleistä on paljon iloa – Yliopistosairaaloiden henkilökunta on tyytyväinen sairaalaklovneihin
- 8.3. Mediauutiset - Sairaalaklovneista on yllättävääkin iloa. Näin sairaaloiden henkilökunta näkee klovnit.
- 10.4. Kummit lehti - Sairaalaklovnit tuovat iloa ja apua lasten ja nuorten sairaala-arkeen
- 9.6. Savon sanomat - Sairaalaklovneja, hyräileviä hoitajia ja leikkaukseen itse valittu musiikki – kulttuuri ja taide voivat helpottaa potilaan oloa
- 9.6. Uutissuomalainen - Sairaaloihin kaivataan lisää taidetta
- 9.6. Uusimaa - Sairaaloihin kaivataan lisää taidetta
- 30.6. Yhteishyvä - Sairaalaklovnit ovat tilanteen aistimisen mestareita
- 7.7. Aamulehti - Mitä tekee Sairaalaklovni? Nadja Laine kertoo.
- 4/2021 Autismi-Lehti - Autismikirjon lapset ja Sairaalaklovnit, yhteinen tutkimusmatka on alkanut
- 4.10. Palliatiivinen lehti - Sairaalaklovni kohtaa lapsen aina lapsena
- 25.11. Yle:n Kulttuurigaalassa Kulttuurin hyvinvointi -palkinto

Sairaakohtaiset kuulumiset

Valtakunnallinen sairaalaklovnitoiminta on organisoitu siten, että jokaisessa yliopistosairaala-kaupungissa (Helsinki, Kuopio, Oulu, Tampere, Turku) toimii oma kaupunkitiimi, jonka vetäjänä toimii kaupungin oma vastuuklovni. Yhdistyksen toiminnassa on panostettu paikallisten kaupunkitiimien itsenäisen kehitystyön mahdollistamiseen ja sairaakohtaisen saavutettavuuden edistämiseen palvelevalla työpäivärakenteella. Sairaaloissa on tämän johdosta alettu hyödyntää sairaalaklovneja entistä enemmän mm. osana sairaaloiden omaa viestintää. Viiden kaupunkitiimin toimesta hoidetaan myös lähialueiden keskussairaalatyöpäivät ja mahdolliset muut tilatut klovnipalvelut (klovniyö muissa hoitolaitoksissa, esiintymiset tilaisuuksissa ym.). Alla kunkin kaupunkitiimin vastuuklovnin kuvaukset vuoden 2021 toiminnan erityisyyksistä. Kaupunkien vastuuklovneina toimivat Joona Lindberg (Helsinki), Kaisa Ritola & Elina Selamo (Kuopio), Katja Lehtola (Oulu), Tanjalotta Räikkä (Tampere) ja Kaisa Koulu (Turku).

Helsinki: Uusi lastensairaala (HUS)

Uudessa lastensairaalassa tehtiin vuonna 2021 merkittävä lisäys klovnitoimintaan leikkaus- ja anestesiaosastolla. Vuoden alusta lähtien sairaalaklovnit ovat toimineet osastolla joka arkipäivä kahdessa vuorossa, mikä on mahdollistanut klovniensa säännöllisen läsnäolon osastolla. Myös kesäkaudella Uudessa lastensairaalassa toteutui klovnitoiminta, kun keskikesän aikaan klovnitoiminta toteutui viikoittaisella toimintapäivällä.

Uudessa lastensairaalassa jatkettiin kehitysprojektia Lasten vastaanotot ja hoidonsuunnittelu -yksikön kanssa ja kohdattiin pelkopotilaita preoperatiivisilla käynneillä leikkausosastolla. ClowNexus-hankkeen myötä jatkettiin kehitystyötä oppimis- ja kehityshäiriö päiväkeskus Vuoressa kohtaamalla lapsia ja perheitä heidän koko kolmipäiväisen tutkimusjakson ajan. Autismiviikolla julkaistiin yhteistyössä sairaalan kanssa lehdistötiedote lasten neurologisella osastoilla tapahtuvasta ClowNexus-kehityshankkeesta.

Sairaalaklovnit pyydettiin osaksi Uuden lastensairaalan Lapsen oikeuksien -viikon ohjelmatarjontaa; kaksi klovnia viihdyttivät lapsia pääaulassa keräten ympärilleen suuren yleisön. Sairaalaklovnit toteuttivat yhteistyössä Uuden lastensairaalan kanssa ”paranna turvallisuutta ja vähennä kaatumisriskejä” -videon, jonka avulla yritetään kiinnittää huomiota henkilökunnan ja potilaiden turvallisuuteen. Lisäksi järjestettiin etäluento Sairaalaklovnien toiminnasta HUSin hoitotyöntekijöiden täydennyskoulutuskokonaisuudessa.

Helsingin kaupunkitiimin klovnien toimesta toteutettiin keskussairaalapäivät Lahdessa ja oltiin käynnistämässä toimintaa Mikkelin keskussairaalassa. Jorvin sairaalan osalta säännöllinen toiminta jatkui kevään ajan, mutta rahoituksen päättyessä syyskaudella toiminta väheni viikoittaisesta klovnipäivästä kerran kuussa toteutuneisiin toimintapäiviin. Kiinnostava uusi klovnitoiminnan muoto tilattiin Espoon sairaalaan, jossa klovnit etäyhteydellä (koronatilanteesta johtuen) kohtasivat sairaalan aikuispotilaita. Klovnit tilattiin esiintymään elokuussa järjestetyille Lasten Festarit -tapahtumaan – tämäkin toteutettiin koronatilanteesta johtuen etäyhteyden kautta. Lisäksi loppusyksyllä 2021 ClowNexus -hankkeen myötä käynnistyi Helsingin klovnitiimin toimesta vierailut muistisairaiden ikäihmisten luona Roihuvuoren seniorikeskuksessa.

Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)

Vuosi 2021 oli KYS:n klovnien osalta jatkuvan muutoksen vuosi, sillä uusia klovnitohtoreita aloitti työssä sekä kevät- että syyskaudella. Perustyön lisäksi vuoteen mahtui siis jatkuvaa perehdyttämistä sekä perehtymistä. Yhteistyökuvioita ja kehittämistyötä tiivistettiin mm. lasten ja nuorten veri- ja syöpätautien osaston (pyyntö osallistua kotisaattohoitoon) sekä lasten neurologian poliklinikan (toimenpidetyöhön osallistuminen) kanssa.

Keväällä 2021 jatkettiin perjantaivierailuja Alavan perhehoitoyksikössä noin kerran kuukaudessa ja syksyllä 2021 joka toinen viikko. Perhehoitoyksikön lisäksi tarjottiin osastoille mahdollisuutta yksilöllisiin klovnitapaamisiin osastolla hoidossa olevan lapsen ja hänen hoitajansa kanssa. Lastenpsykiatrian poliklinikalle tehtiin lisäksi kaksi kokeilukäyntiä ja aloitettiin yhteistyö Alavan sairaalakoulun kanssa. ADHD-digihoitopolku klovnivideoineen julkaistiin ja tämä yhteistyötä klovnien kanssa sai kiitosta

Kevät- ja syyskauden normaalitoiminnan lisäksi sairaalaklovnit toimivat osastoilla ja poliklinikoilla tehden soolovuoroja kerran viikossa heinä-elokuussa sekä joululomalla.

Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)

Oysissä klovnitoimintaa oli vuonna 2021 kaksi toimintapäivää viikossa. Toimenpidetyö lasten päiväsairaaalassa ja hematologisen osaston päiväsairaaalassa on vakiintunut ja toiminta kehittyä eteenpäin jatkuvassa yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Myös perheiltä on tullut paljon hyvää palautetta. Perustoiminnan lisäksi klovnien toiminta on herättänyt kiinnostusta mm. palliatiivisen hoidon puolella; klovnit pyydettiin erikseen aikuisten puolelle lapsiperheen luo vierailulle. Klovnit

tulevat jatkossa olemaan osa palliatiivista hoitotiimiä ja yhteistyötä suunnitellaan myös aikuisten puolelle.

Kehitysvammahuollon yksikössä Konstissa vierailut jatkuivat keväällä neljä ja syksyllä neljä kertaa. Oulun osalta ClowNexus-hanke käynnistettiin juuri Konstissa, mikä on syventänyt yhteistyötä henkilökunnan kanssa. Klovnen toiminta Konstissa on vuoden aikana muuttunut vierailuista tuttujen ihmisten luona kyläilyksi ja klovneja odottavat sekä asiakkaat että henkilökunta. Hanke näkyi Oulussa myös lasten neurologisella poliklinikalla, jossa tehtiin muutamia erityisvierailuja autismitutkimusjaksolla oleville lapsille. Tämä yhteistyö tulee jatkumaan yhä tiiviimpänä sairaanhoitajien ja toimintaterapeuttien kanssa.

Syksyn aikana toteutettiin muutamia lisävierailuja vastasyntyneiden teho-osastolle ja pohjustettiin näin siellä seuraavan vuoden alusta tauon jälkeen jatkuvaa kiertoa. Klovneja oli kaivattu. Vierailuja tehtiin myös psykiatrisella perheosastolla. Elokuussa Oulussa toisena vakituksena klovnina aloitti Tatja Hirvenmäki. Kahden vakituksen klovnin (Tatja Hirvenmäki ja Katja Lehtola) voimin toimintaa on yhä hedelmällisempää kehittää eteenpäin.

Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)

Tampereella on tehty klovnityötä vuonna 2021 neljänä päivänä viikossa. Kahden klovnin voimin työskenneltiin maanantaisin ja tiistaisin sekä keskiviikkoisin ja torstaisin yhden klovnin voimin. Autismissuunnitelma (ClowNexus-hanke) on aktivoitunut yhteistyötä neurologisen osaston kanssa. Vuoroja on soviteltu niin, että klovni on voinut olla saman autismipotilaan kanssa keskimäärin kolmena perättäisenä päivänä. Neurologisen osaston henkilökunnan kanssa on käynnistetty myös videoiden tekoprosessi. Suunnitelmat ja käsikirjoitus on tehty ja alkuvuonna 2022 päästään kuvaamaan autistisen lapsen käyttäytymismalleihin liittyvää opetusmateriaalia klovnit esiintyjinä, materiaali ohjautuu pääsääntöisesti potilaan vanhempien ja läheisten sekä henkilökunnan avuksi.

Alkuvuodesta kuvattiin myös Lastenkirurgian osastolle video, jossa opastetaan osastolle toimenpiteeseen tulijaa. Se on suunnattu hieman isommille lapsille ja päähenkilönä sekä videon ainoana esiintyjänä toimi Tohtori Von Pulla, eli Hanna Gibson. Kevätkaudella 2021 kehitystyötunteja käytettiin kokeiluihin Taysin Valkeakosken leikkausyksikössä, Taysin lastenpsykiatrian päiväosastolla ja avoyksikössä sekä muutamaa käyntiä Nokialla Taysin Pitkäniemen kehitysvammayksikössä. Yhteistyö henkilökunnan kanssa on tiivistynyt vielä entisestään ja klovnit ovat tervetulleita osastoille sekä toimenpiteisiin.

Klovnitohtori Vieno Orvokinen, eli Petri Mäkipää lopetti klovnityöt Taysissa kevätkauden jälkeen ja syksyllä palattiin töihin kolmen klovnin (Hanna Gibson, Nadja Laine, Tanjalotta Räikkä) voimin.

Turun yliopistollinen keskussairaala (TYKS)

Sairaalaklovnitoiminta kehittyi ja laajeni Tyksissä vuoden 2021 aikana johtuen paikallisen lisärahoituksen (säätio- ja yritystuki) mahdollistamista kehityshankkeista ja lisätyöpäivistä. Vuonna 2020 alkanut kehityshanke hematologisen osaston kanssa jatkui lisärahoituksen turvin. Klovnen kotikäyntivierailut osaston perheille, syöpää sairastavien lasten koteihin, jatkuivat vuonna 2021. Klovnikohtaamiset sairaalan lisäksi lapsen omassa kodissa tukevat niin sairaan lapsen kuin sisarustenkin resilienssiä. Kotikäyntiprojekti on myös mahdollistanut klovneille enemmän aikaa hematologisella osastolla. Klovnit ovat pystyneet tarjoamaan osaston lapsille tukea monipuolisesti erilaisten toimenpiteiden äärellä; leikkaussali saatot, sädehoidossa mukana ja osastolla tehtävissä pienissä toimenpiteissä (mm. laskimoportin huuhtelu).

Vierailuja nuorten psykiatrisella osastolla (ympäri vuorokautinen, suljettu osasto) jatkettiin. Nuorten psykiatrisella on kymmenen osastopaikkaa 13-17 -vuotiaille. Siellä klovnit vierailivat nuorten huoneissa tarjoten heille mahdollisuuden omaan henkilökohtaiseen klovnikohtamiseen, ja tämän lisäksi ryhmätiloissa syntyi monen nuoren ja henkilökunnan kanssa jaettuja yhteisiä hetkiä. Lasten psykiatrisella klovnit ovat jo usean vuoden ajan vierailleet viikoittain. Keväällä 2021 alkoi myös yhteistyö lasten psykiatrisella toimintaterapeutin kanssa ja klovnit osallistuivat muutamiin toimintaterapeutin pitämiin ryhmiin lasten psykiatrisella.

Vuonna 2021 leikkaussaliyhteistyö eteni ja kehittyi. Aiempina vuosina klovnit ovat saattaneet osastolle mutta varsinainen yhteistyö leikkaussalihenkilökunnan kanssa alkoi vuoden 2021 syksyllä, kun klovnit ovat voineet saattaa toimenpiteeseen tulevan lapsen saliin saakka, kunnes lapsi nukahtaa. Vakituiset työsuhteet ovat mahdollistaneet myös eri lailla mahdollisuuksia ammatilliselle kehitymiselle, tuelle ja moniammatillisen yhteistyön kehittymiselle. Klovnit ovat osallistuneet kahteen eri valtakunnalliseen hematologisen osaston koulutuspäivään verkossa ja saaneet Tyksin klovnille räätälöidyt perehdytykset päiväkirurgisen osaston lasten toimenpiteistä, neurologisen osaston lasten diagnooseista ja tutkimusjaksoista ja lasten psykiatriselta osastolta. Klovnit ovat voineet myös osallistua Tyksin moniammatilliseen psykososiaalisen tuen ryhmään. Lisäksi vuonna 2021 ClowNexus -hankkeen myötä käynnistyi Turun klovnitiimin toimesta vierailut muistisairaiden ikäihmisten luona Emmi-kodissa.

Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 23.4.2021. Vuosikokouksessa valittiin hallituksen puheenjohtajaksi Anne Santamäki, jäseniksi Elina Koota, Anna Miettinen, Birgitta Remes, Susanna Ruuskanen ja Solveig Törnroos-Huhtamäki. Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan hallituksen varapuheenjohtajaksi Birgitta Remeksen. Yhdistyksen tilintarkastajaksi valittiin KHT Jyri Salojuuri KPMG Oy:sta. Lisäksi vuosikokouksessa käsiteltiin muut sääntömääräiset asiat ja päätettiin hallituksen kokouspalkkioista.

Hallitus 18.8.2020 – 23.4.2021

Anne Santamäki	puheenjohtaja
Solveig Törnroos-Huhtamäki	jäsen, varapuheenjohtaja
Birgitta Remes	jäsen
Susanna Ruuskanen	jäsen
Hanna Suutela	jäsen
Mikael Jungner	varajäsen
Tanjallotta Räikkä	luottamusvaltuutettu

Hallitus 23.4.2021 ->

Anne Santamäki	puheenjohtaja
Birgitta Remes	jäsen, varapuheenjohtaja
Elina Koota	jäsen
Anna Miettinen	jäsen
Susanna Ruuskanen	jäsen
Solveig Törnroos-Huhtamäki	jäsen
Tanjallotta Räikkä	luottamusvaltuutettu

Hallinto ja henkilöstö

Yhdistyksen hallitus piti toimintavuoden aikana yhteensä kymmenen kokousta. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistui henkilöstön edustajana luottamusvaltuutettu Tanjalotta Räikkä. Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimi hallituksen kokouksissa sihteerinä.

Yhdistyksen varainhankintalupa on ollut voimassa koko toimintavuoden. Uusittu varainhankintalupa astui voimaan 2.10.2020 ja se on voimassa toistaiseksi. Lupa on nähtävissä yhdistyksen kotisivulla. Yhdistyksen keräystili on FI26 8024 0710 119921. Yhdistyksen tilitoimisto on Talenom Oy.

Yhdistys on Vala ry:n (Vastuullinen lahjoittaminen), SOSTEn (Suomen sosiaali- ja terveys ry), EFHCON (European Federation of Healthcare Clown Organizations) ja Kulttuurihyvinvointipoolin jäsen.

Työntekijät

Klovnikonttori

Kari Jagt, toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja
Markus Kaustell, sairaalaklovni, varainhankintakoordinaattori (1.1.2021 alkaen)
Nadja Laine, sairaalaklovni, tutkimus- ja hankekoordinaattori
Tommi Lindman, klovnikoordinaattori (1.1.2021 – 28.2.2021)
Elina Reinikka, sairaalaklovni, viestintäkoordinaattori
Aino Viertola, varainhankintajohtaja

Sairaalaklovnit

Vakituisessa työsuhteessa:

Karolina Blom (2.8.2021 alkaen)
Hanna Gibson (1.1.2021 alkaen)
Janna Haavisto (1.1.2021 alkaen)
Tatja Hirvenmäki (2.8.2021 alkaen)
Markus Kaustell (1.1.2021 alkaen)
Kaisa Koulu
Nadja Laine
Katja Lehtola
Joona Lindberg
Tuulia Lindholm (16.8.-31.12.2021)
Petri Mäkipää (1.1.-6.7.2021)
Elina Reinikka
Kaisa Ritola (1.1.-1.9.2021)
Tanjalotta Räikkä
Elina Selamo (1.1.2021 alkaen)
Dan Söderholm
Pia Tapio (1.1.2021 alkaen)

Puitesopimuksella toimivat:

HELSINKI: Mikael Andersson, Aarni Kivinen, Taina Mäki-Iso (2.8.-31.12.2021 määräaikaisuus), Kaisa Päivölä, Anna Ranta, Laura Rämä
KUOPIO: Kaisa Mari Laasonen, Markus Petsalo, Kaisa Ritola
OULU: Kimmo Hirvenmäki, Päivi Kangasniemi

Kunniapuheenjohtaja

Yhdistyksen perustajajäsen ja pitkäaikainen taiteellinen johtaja Lilli Sukula-Lindblom on yhdistyksen kunniapuheenjohtaja.

Helsingissä 16.3.2022

Kari Jagt

Toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja

Sairaalaklovnit ry; Sjukhusclowner rf